

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΛΙΒΑΔΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος
Ταχ. Κωδ. : 115 28 Ιλίσια
Πληροφορ. : Ιωάννα Χατζοπούλου, Νομικός
Δημήτριος Καραφύλλης, Δασολόγος
Σουζάνα Ανδρίτσου, Δασολόγος
Τηλέφωνο : 2131512101, 261, 148
FAX. : 2131512138

Αθήνα 13-12-2018

Αριθμ. Πρωτ: 174600/2422

Προς : 1. Γενικές Διευθύνσεις Δασών & Αγροτικών Υποθέσεων στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας
2. Γρ. Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της Χώρας

Κοιν.: 1. Γρ. Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Γ. Σταθάκη
2. Γρ. Αν. Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Σ. Φάμελλου
3. Γρ. Γεν. Γραμματέα, Χ. Μπαριτάκη
4. Γρ. Γενικού Διευθυντή

ΘΕΜΑ: Οδηγίες σχετικά με την προσαρμογή των ΔΑ.Σ.Ε. στο νέο θεσμικό πλαίσιο

1. Με την υπ' αριθμ. 168592/1442/21-08-2018 Υπουργική Απόφαση παρατάθηκε για ένα έτος, ήτοι μέχρι τις 27.9.2019 η προθεσμία του άρθρου 47 παρ. 1 του ν. 4423/2016, εντός της οποίας οι υφιστάμενοι κατά την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου δασικοί συνεταιρισμοί υποχρεούνται να προσαρμοστούν στις διατάξεις αυτού. Ειδικότερα οι συνεταιρισμοί υποχρεούνται μέχρι τις 27.9.2019 να μεριμνήσουν:

- α) για τη βεβαίωση τις ιδιότητας του δασεργάτη, ως προς τα μέλη τους που πληρούν τις προϋποθέσεις του νέου νόμου καθώς και για τη διαγραφή όσων δεν τις πληρούν,
- β) για τη συμπλήρωση του αριθμού των μελών τους ή τη συγχώνευση τους με άλλο συνεταιρισμό, εφόσον τα μέλη τους κατά την έναρξη ισχύος του ως άνω νόμου ή μετά τη διαγραφή όσων δεν πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις είναι λιγότερα από 21. **Σύμφωνα δε με τη ρητή πρόβλεψη του νόμου, αν η συμπλήρωση αυτή δεν επέλθει εντός της ως άνω προθεσμίας, ήτοι μέχρι τις 27.9.2019, οι συνεταιρισμοί λύονται αυτοδίκαια,**
- γ) για την προσαρμογή των καταστατικών τους στις διατάξεις του νέου νόμου και τη διενέργεια εκλογών για την ανάδειξη των μελών του νέου Διοικητικού και του Εποπτικού Συμβουλίου. **Όσοι ΔΑΣΕ δεν προσαρμόσουν το καταστατικό τους εντός της ως άνω προθεσμίας, λύονται με απόφαση του δικαστηρίου μετά από αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον**
- δ) για την εγγραφή τους στο Μητρώο του νέου νόμου.

Περαιτέρω στη μεταβατική διάταξη του τελευταίου εδαφίου της περίπτωσης δ της παρ. 1 του άρθρου 47 του Ν. 4423/2016 προβλέπεται ότι μέχρι την λήξη της προθεσμίας της παρ. 1 του ως άνω άρθρου, όπως παρατάθηκε μέχρι τις 27.9.2019, είναι δυνατή η ανάθεση δασικών εργασιών και σε συνεταιρισμούς, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη προσαρμοστεί στις διατάξεις του νέου νόμου, πιστοποιούμενης της εν λόγω προσαρμογής με την εγγραφή τους στο Μητρώο.

Ενόψει των ανωτέρω νομοθετικών προβλέψεων περί της δυνατότητας, κατά το μεταβατικό στάδιο, ανάθεσης εργασιών στους συνεταιρισμούς ανεξαρτήτως της προσαρμογής τους στις διατάξεις του νέου νόμου, τέθηκαν ερωτήματα στην Υπηρεσία μας, που αφορούν ειδικώς την παραχώρηση της εκμετάλλευσης **για το επόμενο διαχειριστικό έτος 2019, εντός του οποίου (27.9.2019) εκπνέει η ως άνω μεταβατική περίοδος**, δεδομένου ότι: Η διάρκεια των παραχωρήσεων, κατά κανόνα υπερβαίνει την παραπάνω ημερομηνία, κατά την οποία, οι συνεταιρισμοί θα πρέπει να έχουν προσαρμοστεί στις διατάξεις του νέου νόμου προβλεπομένης άλλως, κατά περίπτωση, είτε - επί μη συμπλήρωσης του αριθμού των μελών

τους - της αυτοδίκαιης εκ του νόμου λύσης τους χωρίς την τήρηση άλλης διαδικασίας, κατά την παραπάνω ημερομηνία, είτε - επί μη προσαρμογής του καταστατικού τους - της λύσης τους με δικαστική απόφαση.

2. Με αφορμή τα ανωτέρω θέτουμε υπόψη σας τα εξής: Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 του π.δ. 126/1986 η διάρκεια της παραχώρησης της εκμετάλλευσης του δάσους καθορίζεται με την απόφαση παραχώρησης της παρ. 1 του άρθρου 3 αυτού.

Επομένως συνιστάται ο καθορισμός με την οικεία απόφαση παραχώρησης της 27^{ης}.9.2019 ή και προγενέστερης ημερομηνίας, ως χρόνου περαίωσης των εργασιών, εφόσον είναι εφικτή η υλοτόμηση του λήμματος της περί ης πρόκειται συστάδας / ή συστάδων, εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, ενόψει της πρόβλεψης του νόμου περί αυτοδίκαιης λύσης στις 27.9.2019, όσων συνεταιρισμών δεν προβούν μέχρι τότε σε συμπλήρωση του αριθμού των μελών τους.

Στην περίπτωση αυτή η πληρωμή όσων συνεταιρισμών λυθούν αυτοδίκαια για τα αποδιδόμενα καυσόξυλα για κάλυψη ατομικών αναγκών ως και η απόδοση υπ' αυτών των προβλεπομένων ποσοστών υπέρ του Πράσινου Ταμείου και του οικείου ΟΤΑ, θα είναι δυνατή και μετά τις 27.9.2019. Καθόσον μετά την αυτοδίκαιη λύση τους, κατά την ως άνω ημερομηνία, οι ως άνω συνεταιρισμοί θα υπαχθούν υποχρεωτικώς στο στάδιο της εκκαθάρισης, κατά το οποίο διατηρείται η νομική προσωπικότητα του συνεταιρισμού για τις ανάγκες της εκκαθάρισης των εκκρεμών λογαριασμών του με την εξόφληση των υποχρεώσεων του και την είσπραξη των απαιτήσεων του.

3. **Αν καθοριστεί με την απόφαση παραχώρησης χρόνος περαίωσης των εργασιών, υπερβαίνων την ως άνω ημερομηνία (27.9.2019), η υλοτόμηση του λήμματος, μετά τις 27.9. από τους αυτοδικαίως λυθέντες και τεθέντες υπό εκκαθάριση συνεταιρισμούς θα είναι δυνατή.** Δεδομένου ότι, όπως προαναφέρθηκε, με τη λύση του συνεταιρισμού δεν καταλύεται και το νομικό πρόσωπο αυτού, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται για τις ανάγκες της εκκαθάρισης, η οποία τελειούται μετά την εκπλήρωση των προς τρίτους υποχρεώσεων του συνεταιρισμού, μεταξύ των οποίων και η υλοτόμηση του παραχωρηθέντος λήμματος και η απόδοση των οικείων ποσοστών, σε εκτέλεση της απόφασης παραχώρησης και του σχετικού συμφωνητικού παραχώρησης, το οποίο δεν λύεται με τη λύση του συνεταιρισμού και αν ακόμη η εκτέλεση του ανάγεται σε χρόνο μετά τη λύση αυτού (ΕφΑθ 2786/2009).

Ωστόσο στην περίπτωση αυτή **θα πρέπει να περιληφθεί εξ αρχής σχετικός όρος στην απόφαση παραχώρησης και στα συμφωνητικά – πρωτόκολλα εγκατάστασης**, σύμφωνα με τον οποίο: «Η έναρξη των εργασιών εκμετάλλευσης θα γίνει με την εγκατάσταση του Συνεταιρισμού στο δάσος και η περαίωση τους την Σε περίπτωση αυτοδίκαιης λύσης του συνεταιρισμού στις 27.9.2019, ήτοι πριν από τη λήξη της παραχώρησης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του εδ. β της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4423/2016, η υλοτόμηση του λήμματος της παραχωρούμενης συστάδας θα πραγματοποιηθεί εντός της διάρκειας του χρόνου της παραχώρησης, από τον υπό εκκαθάριση συνεταιρισμό σε εκπλήρωση ανειλημμένης, εκκρεμής υποχρέωσης του, μερίμνη των εκκαθαριστών αυτού, κατ' εφαρμογή της διάταξης της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 4423/2016».

4. Περαιτέρω **σε σχέση με τους συνεταιρισμούς, οι οποίοι δεν θα προβούν σε προσαρμογή των καταστατικών τους μέχρι τις 27.9.2019, διευκρινίζουμε τα εξής:** Σύμφωνα με τις προπαρατεθεισες μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 47 οι ανωτέρω συνεταιρισμοί δεν λύνονται αυτοδίκαια εξ αυτού του λόγου. Αλλά για τη λύση τους απαιτείται η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, κατόπιν αιτήσεως οποιού έχει έννομο συμφέρον, ήτοι η τήρηση συγκεκριμένης διαδικασίας για την περαίωση της οποίας απαιτείται ικανός χρόνος, υπερβαίνων κατά την κοινή πείρα και τη συνήθη πορεία των πραγμάτων τη διάρκεια της παραχώρησης και αν ακόμη οριστεί ως λήξη αυτής ημερομηνία μεταγενέστερη της 27^{ης}.9.2019. Σε κάθε περίπτωση, και αν ακόμη δηλαδή επέλθει λύση αυτών με την τελεσίδικια της δικαστικής απόφασης, πριν την λήξη της διάρκειας της παραχώρησης, θα ισχύουν και επ' αυτών, τα αναφερόμενα ανωτέρω ως προς τους αυτοδίκαια λυθέντες και τεθέντες υπό εκκαθάριση συνεταιρισμούς.

5. Σε περίπτωση **συγχώνευσης**, κατά το μεταβατικό στάδιο, συνεταιρισμού, στον οποίο έχουν ανατεθεί εργασίες με άλλον, κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 47, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 37 του ν. 4423/2016. Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές ο νέος ΔΑΣΕ, αν πρόκειται για συγχώνευση με ίδρυση νέου ΔΑΣΕ, ή ο απορροφών ΔΑΣΕ, αν πρόκειται για συγχώνευση με απορρόφηση, υποκαθίσταται από τη συντέλεση της συγχώνευσης - η οποία επέρχεται με την καταχώριση της πράξης συγχώνευσης στο Ειδικό Δημόσιο Βιβλίο Δασικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων που τηρείται στο Ειρηνοδικείο - αυτοδικαίως, ταυτοχρόνως και χωρίς άλλη διατύπωση στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων / απορροφώμενων ΔΑΣΕ. Η ως άνω υποκατάσταση εκτείνεται σύμφωνα με τη ρητή πρόβλεψη της παρ. 4 του παραπάνω άρθρου και στα δικαιώματα και υποχρεώσεις, που απορρέουν από άδεια ή παραχώρηση δημόσιας αρχής και εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή.

Επομένως επί συγχώνευσης δεν χρειάζεται, σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, τροποποίηση της απόφασης παραχώρησης και του οικείου συμφωνητικού - πρωτοκόλλου εγκατάστασης. Τα ως άνω δύνανται να διευκρινιστούν εξ αρχής με την περιέλευση σχετικού όρου στην απόφαση παραχώρησης και στο συμφωνητικό σύμφωνα με τον οποίο «σε περίπτωση συγχώνευσης του συνεταιρισμού με άλλο, συντελούμενης είτε με την ίδρυση νέου ΔΑΣΕ ή είτε με απορρόφηση, ο νέος / απορροφών ΔΑΣΕ υποκαθίσταται, από την συντέλεση της συγχώνευσης, αυτοδικαίως, χωρίς την τήρηση καμίας διατύπωσης στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ως άνω απόφαση παραχώρησης και το οικείο συμφωνητικό.

6. Σε κάθε περίπτωση ορθό είναι, **προς διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, να περιληφθεί εξ αρχής όρος** στις αποφάσεις παραχώρησης και στα οικεία συμφωνητικά – πρωτόκολλα εγκατάστασης, σύμφωνα με τον οποίο: Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης εκ μέρους του συνεταιρισμού των συμβατικών του υποχρεώσεων, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του π.δ. 126/1986 και στην παρ. 3 του άρθρου 136^Α του ν.δ. 86/1969, μη αποκλεισμένων και αξιώσεων αποζημίωσης του Δημοσίου για αποκατάσταση κάθε ζημίας του από την μη εκπλήρωση ή τη μερική εκπλήρωση της παροχής, εκ μέρους του συνεταιρισμού, κατά τη λήξη της παραχώρησης.

7. Τέλος ως προς το διαχειριστικό έτος 2020 επισημαίνεται ότι η παραχώρηση της εκμετάλλευσης θα είναι δυνατή μόνο σε λειτουργούντες σύμφωνα με το νόμο 4423/2016 και τις σχετικές, κανονιστικές υπουργικές αποφάσεις (για τη βεβαίωση της ιδιότητας του δασεργάτη, την εκπαίδευση, την ταυτότητα, την εγγραφή στα Μητρώα) συνεταιρισμούς.

Παρακαλούμε να ενημερωθούν σχετικά οι δασικές υπηρεσίες αρμοδιότητάς σας καθώς και οι ΔΑ.Σ.Ε. της περιοχής σας.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης

Δρ. Δημήτριος Βακάλης